

Warszawa, dnia 4 września 2025 r.

Poz. 896

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA FINANSÓW I GOSPODARKI¹⁾**

z dnia 6 sierpnia 2025 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Przeprowadzanie badań laboratoryjnych w kontroli procesowej w produkcji farb, lakierów i klejów” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji wolnorynkowej „Przeprowadzanie badań laboratoryjnych w kontroli procesowej w produkcji farb, lakierów i klejów” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Finansów i Gospodarki: *A. Domański*

¹⁾ Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia 6 sierpnia 2025 r. (M.P. poz. 896)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI WOLNORYNKOWEJ
„PRZEPROWADZANIE BADAŃ LABORATORYJNYCH W KONTROLI PROCESOWEJ W PRODUKCJI FARB,
LAKIERÓW I KLEJÓW” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji wolnorynkowej

Przeprowadzanie badań laboratoryjnych w kontroli procesowej w produkcji farb, lakierów i klejów

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji wolnorynkowej

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

3. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji wolnorynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację wolnorynkową „Przeprowadzanie badań laboratoryjnych w kontroli procesowej w produkcji farb, lakierów i klejów” pobiera i przygotowuje do badań próbki farb, lakierów i klejów oraz przeprowadza badania analityczne oraz badania mechaniczne według określonych instrukcji i procedur. Obsługuje aparaturę laboratoryjną oraz urządzenia i przyrządy do pobierania, przygotowywania próbek i wykonywania pomiarów. Na podstawie dokumentacji technologicznej wskazuje metody i techniki wykonywania badań laboratoryjnych adekwatne do wskazanego w dokumentacji zakresu badań. Zadania wykonuje samodzielnie. Przy wykonywaniu badań posługuje się normami, standardami i instrukcjami opisującymi metody i techniki wykonywania badań laboratoryjnych.

Zestaw 1. Pobieranie i przygotowywanie próbek do badań laboratoryjnych	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Pobiera próbki	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, na podstawie norm, metody i techniki pobierania próbek, adekwatne do celu badania i stanu skupienia próbki, – wskazuje urządzenia i przyrządy niezbędne do pobrania próbki, – pobiera próbki do badań zgodnie z procedurą opisaną w normie.
Przygotowuje próbki, odczynniki i roztwory do badań analitycznych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje metody i techniki przygotowania próbek do badań analitycznych, adekwatne do celu badania analitycznego, – przeprowadza operacje i procesy jednostkowe związane z przygotowaniem próbek surowców, półproduktów, mediów technologicznych i produktów gotowych farb, lakierów i klejów do badań analitycznych, – przygotowuje zgodnie z instrukcją odczynniki i roztwory do przeprowadzenia podstawowych badań analitycznych.
Przygotowuje próbki do badań mechanicznych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, na podstawie norm, warunki i parametry otoczenia, w jakich ma być przygotowana próbka, – wskazuje, na podstawie normy, metody nanoszenia farby, lakieru lub kleju na podłoże, – wskazuje urządzenia, przyrządy i materiały niezbędne do przygotowania próbki do podstawowych badań mechanicznych, – nanosi próbkę farby, lakieru lub kleju na podłoże, – ocenia zgodność wskazań urządzeń do wykonywania pomiarów parametrów otoczenia z warunkami określonymi w normie.

Zestaw 2. Wykonywanie badań laboratoryjnych farb, lakierów i klejów	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Dobiera metodę wykonania badania	<ul style="list-style-type: none"> – omawia metodę wykonania badania na podstawie normy, – odczytuje z normy warunki stosowania danej metody, – wskazuje metodę wykonania badania adekwatną dla badanej próbki oraz rodzaju parametru podlegającego badaniu.
Wykonuje podstawowe badania analityczne	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje urządzenia, przyrządy i materiały niezbędne do wykonania badania analitycznego, – umieszcza próbki w urządzeniu pomiarowym, – ustawia parametry wykonania badania analitycznego, – odczytuje z paneli aparatury lub wydruku wyniki analizy, – opracowuje wyniki badania analitycznego.
Wykonuje podstawowe badania mechaniczne	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje urządzenia, przyrządy i materiały niezbędne do wykonania badania mechanicznego, – wykonuje badanie mechaniczne zgodnie z wytycznymi opisanymi w normie, – ustawia, zgodnie z normą, parametry urządzenia do przeprowadzenia badania mechanicznego, – odczytuje wyniki badania mechanicznego.
Podsumowuje wykonane badania	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia dokumentację z przeprowadzonego badania, – porównuje wyniki badań z parametrami określonymi w dokumentacji technologicznej, – raportuje wyniki badań do przełożonego zgodnie z ustalonymi procedurami.

4. Ramowe wymagania dotyczące metod przeprowadzania walidacji, osób przeprowadzających walidację oraz warunków organizacyjnych i materialnych niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzania walidacji

<p>1. Etap walidacji</p> <p>1.1. Metody</p> <p>Weryfikację każdego zestawu efektów uczenia się przeprowadza się metodą obserwacji w warunkach symulowanych, uzupełnioną rozmową z komisją walidacyjną albo metodą analizy dowodów i deklaracji.</p> <p>Weryfikację przeprowadza się w oparciu o wystandaryzowane narzędzia walidacji. Walidacja metodą obserwacji w warunkach symulowanych powinna być przeprowadzona przy zastosowaniu techniki zadania praktycznego lub innej techniki umożliwiającej weryfikację opisanych efektów uczenia się. W przypadku metody analizy dowodów i deklaracji instytucja certyfikująca powinna opracować i udostępnić wykaz dowodów i deklaracji uznawanych za wiarygodne oraz określić warunki, jakie muszą spełniać te dowody (okres ważności). Za wiarygodne mogą zostać uznane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokumenty potwierdzające przeprowadzanie badań laboratoryjnych w kontroli procesowej w produkcji farb, lakierów lub klejów (w tym referencje, zaświadczenia, nagrody), – dokumenty świadczące o potwierdzeniu, w wyniku weryfikacji, efektów uczenia się. <p>1.2. Zasoby kadrowe</p> <p>Osoby przygotowujące narzędzia walidacji</p> <p>W procesie przygotowania narzędzi walidacji uczestniczą co najmniej 3 osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoba posiadająca minimum 2-letnie doświadczenie praktyczne z zakresu objętego niniejszą kwalifikacją wolnorynkową (aktualnie wykonująca lub nadzorująca wykonywanie zadań związanych z niniejszą kwalifikacją wolnorynkową), – osoba posiadająca doświadczenie w przygotowywaniu narzędzi walidacji, – przedstawiciel producenta farb, lakierów lub klejów. <p>Osoby oceniające dowody i deklaracje</p> <p>Zadaniem osób oceniających dowody i deklaracje jest ocena rzetelności, wiarygodności oraz aktualności dowodów i deklaracji poświadczających posiadanie efektów uczenia się (podczas stosowania metody analizy dowodów i deklaracji). Każdorazowo oceny dowodów i deklaracji powinny dokonywać minimum 2 osoby. Funkcję osoby oceniającej dowody i deklaracje może pełnić osoba, która posiada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – minimum 2-letnie udokumentowane doświadczenie zawodowe związane z branżą farb, lakierów lub klejów, zdobyte w okresie 5 lat przed dniem przeprowadzenia walidacji, – minimum 2-letnie udokumentowane doświadczenie w weryfikowaniu efektów uczenia się lub ocenie kompetencji, – wiedzę dotyczącą zasad weryfikacji dowodów na osiągnięcie efektów uczenia się.

Instytucja certyfikująca musi zapewnić obecność osób oceniających dowody i deklaracje tylko w przypadku, gdy walidacja przeprowadzana jest metodą analizy dowodów i deklaracji. Osoby te mogą być również członkami komisji walidacyjnej, o ile spełniają przewidziane wymagania.

Komisja walidacyjna

Komisja walidacyjna składa się z minimum 3 osób. Zadaniem komisji walidacyjnej jest sprawdzenie, czy efekty uczenia się zostały osiągnięte, oraz wydanie decyzji kończącej walidację.

Członkiem komisji walidacyjnej może być osoba, która posiada:

- umiejętności stosowania metod walidacji oraz
- udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie w zarządzaniu lub nadzorowaniu procesów produkcyjnych lub zadań związanych z kontrolą procesową w przedsiębiorstwie produkującym farby, lakiery lub kleje, zdobyte w okresie 5 lat przed dniem przeprowadzenia walidacji.

Co najmniej jedna osoba w komisji walidacyjnej posiada udokumentowane doświadczenie w weryfikowaniu efektów uczenia się w zakresie niniejszej kwalifikacji wolnorynkowej lub innych kwalifikacji związanych z projektowaniem technologii produkcji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Instytucja certyfikująca przeprowadzająca walidację w oparciu o metodę obserwacji w warunkach symulowanych musi zapewnić pracownię wyposażoną w:

- stanowisko komputerowe dla każdego uczestnika walidacji, wyposażone w stół, krzesło, komputer z dostępem do Internetu, pakietem programów biurowych i z dostępem do drukarki,
- zestawy do poboru próbek,
- urządzenia i przyrządy do wykonywania badań analitycznych i mechanicznych farb, lakierów i klejów (umożliwiający wykonanie co najmniej 3 różnych badań analitycznych oraz pomiar co najmniej 5 różnych parametrów mechanicznych),
- urządzenia pomiarowe służące do kontrolowania warunków atmosferycznych (co najmniej do pomiaru temperatury otoczenia, wilgotności, ciśnienia),
- urządzenia sterujące warunkami atmosferycznymi oraz urządzenia do przyspieszonych badań starzeniowych i korozyjnych: komorę klimatyczną, komorę do badań starzeniowych, komorę do badań korozyjnych,
- zestaw norm odnoszących się do pomiaru parametrów farb, lakierów i klejów,
- dokumentację technologiczną procesu produkcji farb, lakierów i klejów.

Wielkość oraz układ pracowni powinny umożliwiać samodzielną pracę każdemu uczestnikowi walidacji.

2. Etap identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się

Instytucja certyfikująca może zapewniać wsparcie dla kandydatów w zakresie identyfikowania oraz dokumentowania posiadanych efektów uczenia się. Korzystanie z tego wsparcia nie jest obowiązkowe.

2.1. Metody

Etap identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się może być realizowany w oparciu o dowolne metody zapewniające osiągnięcie celów tego etapu walidacji.

2.2. Zasoby kadrowe

Doradca walidacyjny

Zadaniem doradcy walidacyjnego jest wsparcie osoby przystępującej do procesu walidacji – na każdym etapie tego procesu. Doradca walidacyjny pomaga w zidentyfikowaniu posiadanych efektów uczenia się oraz w ich rzetelnym udokumentowaniu na potrzeby walidacji. Pomaga również w określeniu innych możliwych do potwierdzenia kwalifikacji oraz perspektyw rozwoju i dalszego uczenia się po uzyskaniu niniejszej kwalifikacji wolnorynkowej. Udziela informacji dotyczących przebiegu walidacji, wymagań związanych z przystąpieniem do weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteriów i sposobów oceny.

Funkcję doradcy walidacyjnego może pełnić osoba, która posiada:

- udokumentowane doświadczenie zawodowe związane z bilansowaniem kompetencji,
- udokumentowane doświadczenie w weryfikowaniu efektów uczenia się lub ocenie posiadanych kompetencji,
- umiejętność stosowania metod i narzędzi wykorzystywanych przy identyfikowaniu i dokumentowaniu posiadanych kompetencji,
- wiedzę dotyczącą niniejszej kwalifikacji wolnorynkowej oraz innych kwalifikacji funkcjonujących w obszarze przemysłu chemicznego,
- wiedzę dotyczącą kompetencji wymaganych w branży farb, lakierów, klejów i w branżach pokrewnych.

2.3. Warunki organizacyjne i materialne etapu identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca może zapewnić osobom przystępującym do walidacji wsparcie na etapie identyfikowania i dokumentowania. Etap ten może być również realizowany przez te osoby samodzielnie. Instytucja certyfikująca, która zdecyduje się na wsparcie osób w procesie identyfikowania i dokumentowania, powinna zapewnić warunki umożliwiające im indywidualną rozmowę z doradcą walidacyjnym. Instytucja certyfikująca może również udzielać wsparcia zdalnie, w szczególności za pośrednictwem telefonu lub Internetu, w warunkach zapewniających poufność rozmowy.

5. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Brak warunków

6. Inne, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunki uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

Brak innych, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunków uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

7. Okres ważności certyfikatu potwierdzającego nadanie kwalifikacji wolnorynkowej

Certyfikat jest ważny 5 lat. Warunkiem przedłużenia ważności certyfikatu jest złożenie, przed upływem terminu ważności, wniosku o przedłużenie ważności certyfikatu wraz z dokumentami potwierdzającymi wykonywanie, w okresie 36 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku, przez okres co najmniej 12 miesięcy, zadań zawodowych polegających na przeprowadzaniu badań laboratoryjnych w kontroli procesowej w produkcji farb, lakierów i klejów. Ważność certyfikatu przedłużana jest o kolejnych 5 lat. W przypadku utraty ważności certyfikatu możliwe jest ponowne jego uzyskanie pod warunkiem ponownego przystąpienia do procesu walidacji.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat